

Avtale om verdipapirkreditt og verdipapirlån – personkunder

Pareto Securities AS ("PSAS"), Org. nr. 956 632 374 og Pareto Securities AB, NUF («PSAB»), Org. Nr. 917 566 267, Dronning Mauds gate 3, 0250 Oslo, Postboks 1411 Vika, N-0115 OSLO, Telefon +47 22 87 87 00; Telefax +47 22 87 87 10; www.paretosec.com. PSAS og PSAB omtales i det følgende samlet som Pareto Securities.

1. Kredittkunden

Fornavn og etternavn («Kredittkunden»)	Personnummer
Bankkonto for overføring av midler Kredittkunden har til gode hos PSAB	

Kredittavtalen gjelder i tillegg til kundeavtale for ytelse av investeringstjenester for personkunder inngått mellom Kredittkunden og PSAS. Så langt ikke annet følger av Kredittavtalen gjelder PSAS' alminnelige forretningsvilkår, tilgjengelig på <http://paretosec.com/download/compliance/Alminneligeforretningsvilkaar.pdf> tilsvarende ved kjøp av verdipapirer på kreditt gjennom PSAB.

VPS-konto og kontantdepot pantsettes til fordel for PSAB som sikkerhet for de forpliktelser som måtte oppstå etter avtalen, se nærmere side 4.

Dette dokumentet er å anse som en søknad inntil PSAB skriftlig har innvilget kreditt. PSAB forbeholder seg retten til å avslå kredittsøknaden uten nærmere begrunnelse.

Avtalen anses inngått mellom partene når PSAB har innvilget Kredittkunden kreditt og stilt kredittfasilitet tilgjengelig for kunden. PSAB vil i eget skriv informere Kredittkunden om de nærmere vilkårene for innvilget kreditt.

2. Tjenester som tilbys gjennom avtalen

Verdipapirkreditt og intradagskreditt

PSAB tilbyr gjennom denne avtalen kreditt for handel i verdipapirer. I tillegg til ordinær («over night») verdipapirkreditt kan Kredittkunden i tillegg innvilges intradagskreditt for kjøp av verdipapirer på vilkår av at de kjøpte papirene selges innen utløpet av handelsdagen (intradagskreditt). De nærmere vilkår for ordinær verdipapirkreditt er gjengitt på side 6 i denne avtalen. De nærmere vilkår for intradagskreditt er gjengitt på side 7 i denne avtalen.

Verdipapirinnlån

Med mindre annet avtales særskilt med Pareto Securities stiller Kredittkunden aksjer registrert på pantsatt VPS-konto hos PSAS tilgjengelige for utlån til PSAB mot økonomisk kompensasjon. De nærmere vilkår for verdipapirinnlån er gjengitt på side 9 og 10 i denne avtalen.

Verdipapirutlån (short)

Kredittkunder har anledning til å låne aksjer av PSAB for salg av aksjer Kredittkunden ikke eier på salgstidspunktet. De nærmere vilkår for verdipapirutlån er gjengitt på side 8 i denne avtalen.

Valutakonto (ikke automatisk vekslings)

Kredittkunder som handler utenlandske aksjer kan opprette en valutakonto. Da er det Kredittkunden selv som har ansvar å veksle mellom valutaer og for å følge opp sine valutaeksponeringer. Posisjonene veksles ikke automatisk fra/til norske kroner. Se mer informasjon på side 11 i denne avtalen.

3. De tjenester Kredittkunden ønsker

- Verdipapirkreditt Angi ønsket ramme, i NOK: _____
- Intradagskreditt
- Verdipapirinnlån
- Verdipapirutlån (short)
- Valutakonto (ikke automatisk vekslings)

4. Kredittkundens økonomiske situasjon

Sivilstatus og generell informasjon

Sivilstatus ☐ Gift ☐ Ugift ☐ Samboer ☐ Skilt ☐ Enke/enkemann		Navn på partner
Boligform ☐ Eiet enebolig/flermannsbolig ☐ Eiet andelsleighet eller selveierleilighet ☐ Leiet bolig		
Ansettelsesform ☐ Fast ☐ Midlertidig ☐ Selvstendig næringsdrivende ☐ Student ☐ Pensjonist ☐ Annet (vennligst forklar):		Arbeidsgiver og ansatt siden (måned/år) ☐ Heltid ☐ Deltid. Oppgi prosent:

Kredittkundens årlige forventede inntekter og kostnader

Brutto årslønn:	
Brutto bonus eller annen variabel inntekt	
Annen fast inntekt	
Årlige bo og levekostnader (renter, mat etc.)	
Sum sparing/overskudd per år:	

Kredittkundens eiendeler og gjeld

Eiendeler	NOK	Gjeld	NOK
Bankinnskudd		Boliglån	
Eiendom i Norge		Andre lån med sikkerhet i eiendom	
Eiendom i utlandet		Verdipapirgjeld	
Børsnoterte papirer		Studiegjeld	
Andre verdipapirer/selskapsandeler		Forbrukslån	
Annen formue		Andre lån og kausjonsforpliktelser	
Sum			

Kredittkunden bekrefter at informasjonen ovenfor er korrekt og vil umiddelbart informere Pareto Securities om vesentlige endringer i husholdningens finansielle forhold. Å gi feilaktige opplysninger er straffbart og regnes som vesentlig mislighold.

5. Innfrielse av verdipapirkreditt i bank/annet verdipapirforetak

Kryss av hvis aktuelt:

Kredittkunden gir med dette PSAB fullmakt til å innfri verdipapirfinansiering hos

_____ (navn på bank/verdipapirforetak). Innfrielsen innebærer innløsning av verdipapirkreditt i banken/verdipapirforetaket og overføring av panterett knyttet til verdipapirkreditten fra banken/verdipapirforetaket til PSAB. Vi gjør oppmerksom på at andre banker/verdipapirforetak kan ha andre belåningsgrader.

6. Tilleggsopplysninger om erfaring, portefølje og risiko

Antall års erfaring med handel av finansielle instrumenter	
Hvor mange selskaper har du normalt i din portefølje til enhver tid	
Hvor mye kontanter og aksjer forventer du å tilføre din konto i år F.eks. 200 000 kr i kontanter og 400 000 kr i aksjer (NAS og AKER)	
Andre forhold av betydning for kreditten (F.eks. arv, skilsmisse, lønnsjusteringer etc.)	

Kredittkunden bekrefter å ha satt seg nøye inn i risikoen forbundet med de tjenester som ytes etter denne avtalen, jf. nærmere beskrivelse på side 5.

7. Bekreftelse

Kredittkunden bekrefter å ha satt seg nøye inn i risikoen forbundet med de tjenester som ytes etter denne avtalen, jf. nærmere beskrivelse på side 5.

Sted og dato	Kredittkundens navn i BLOKKBOKSTAVER
	Underskrift

Følgende dokumenter skal sendes inn sammen med avtalen:

- Siste skattemelding
- Siste lønnsoppgave
- Nye kunder må legge ved utskrift av sin portefølje

Generelle vilkår for verdipapirkreditt og verdipapirlån

Verdipapirdepot – pantsettelse

Pareto Securities vil opprette en VPS-konto i Kredittkundens navn som pantsettes til fordel for PSAB som sikkerhet for de forpliktelser som måtte oppstå etter Kredittavtalen. Ved handel i utenlandske papirer vil Pareto Securities benytte verdipapirdepot i banker der Kredittkundens midler stilles som finansiell sikkerhet for de forpliktelser som måtte oppstå etter Kredittavtalen.

Kontantdepot - pantsettelse

PSAB vil opprette et kontantdepot i norske kroner i Kredittkundens navn. Positiv saldo er et innskudd (tilgodehavende) mens negativ saldo innebærer at kredittrammen er benyttet. Saldo vil være tilgjengelig på Kredittkundens sider på www.paretosec.no. Tilgodehavende på kontantdepotkonto i PSAB holdes på klientkonto adskilt fra PSABs egne aktiva, men er ikke dekket under noen innskuddsgarantiordning.

Kredittkunden gir PSAB ugjenkallelig og ubetinget disposisjonsrett over kontantdepotet, herunder rett til å disponere over tilgodehavende beløp ved gjennomføring av verdipapiroppgjør og belastning av alle kostnader knyttet til oppgjøret og kredittgivningen, herunder renter og gebyrer.

Tilgodehavende på kontantdepotet pantsettes til fordel for PSAB som sikkerhet for alle forpliktelser som måtte oppstå i forbindelse med verdipapirfinansiering og investeringstjenester. PSAB har rett til å anvende tilgodehavende på kontantdepotet til dekning av de krav pantet sikrer, uten noen form for forhåndsvarsel til Kredittkunden. Kredittkunden kan ikke pantsette tilgodehavendet til andre eller på annen måte disponere rettslig over tilgodehavendet.

PSAB kan frempantsette innehavende på kontantdepotet.

Kredittkunden kan disponere over kontantdepotet til handel i verdipapirer gjennom Pareto Securities så lenge disponibelt beløp for handel som beskrevet på side 6 ikke er negativt. Positiv saldo kan overføres til Kredittkundens bankkonto etter nærmere instruksjoner såfremt disponibelt beløp for handel ikke er negativt. Kredittkunden kan ikke overføre penger fra kontantdepot med negativ saldo med mindre PSAB skriftlig har samtykket.

Negativ saldo skal aldri overstige innvilget kredittramme. Hvis negativ saldo overskrider kredittrammen skal Kredittkunden umiddelbart og av eget tiltak overføre kontanter eller selge verdipapirer for å bringe saldoen innenfor kredittrammen.

Kredittkundens økonomiske situasjon

Pareto Securities vil innhente regnskapsinformasjon om kredittkunden samt opplysninger om eiers økonomiske situasjon. Hvis Kredittkundens økonomiske situasjon endrer seg vesentlig, er Kredittkunden forpliktet til å melde skriftlig i fra om dette til Pareto Securities.

Renter og andre kostnader

Positiv saldo på kontantdepotet forrentes med rente i henhold til prisliste på www.paretosec.no. Renten godskrives etterskuddsvis månedlig.

Rente på negativ saldo på kontantdepotet (kredittrenten) på tidspunktet for innvilgelse av kredittavtalen vil fremkomme i eget brev fra Pareto Securities. Renten forfaller til betaling den siste dag i hver måned og trekkes fra Kredittkundens kontantdepot. De nærmere vilkår og kostnader ved bruk av kreditten følger av skjemaet standardiserte europeiske opplysninger om forbrukerkreditt, som følger som vedlegg til denne avtalen.

Løpende omkostninger og gebyrer fremkommer av prislisten på www.paretosec.no. Kredittkunden kan på et hvert tidspunkt vederlagsfritt få tilsendt en oppdatert oversikt over tidspunkter og betingelser for betaling av renter og andre kredittkostnader.

PSAB kan ensidig endre rentesatser, gebyrer og omkostninger. Endringer vil bli varslet i forkant. Endringer utover dette varsles normalt senest seks uker før reguleringstidspunktet. Kortere frist kan likevel benyttes dersom endringer skjer som følge av vesentlige endringer i det generelle rentenivået, for eksempel ved endringer i Norges Banks styringsrente.

Ved brudd på løper overtreksrenter iht. prislisten. Det samme gjelder ved overtrekk av kredittramme.

Oppsigelse og førtidig forfall

Kredittavtalen løper inntil videre.

Kredittkunden kan si opp kredittavtalen til enhver tid.

Pareto Securities kan si opp kreditten med to måneders varsel. Hvis Kredittkunden ikke har utnyttet kreditten, kan Pareto Securities si opp kreditten omgående. Pareto Securities har videre rett til å si opp Kredittavtalen og kreve førtidig betaling dersom:

- Kredittkunden vesentlig misligholder kredittavtalen
- det blir åpnet konkurs eller gjeldsforhandling etter konkurslovens regler hos Kredittkunden

Som vesentlig mislighold regnes blant annet:

- Manglende tilbakelevering av verdipapir innen fristen
- Manglende innbetaling av marginkrav
- Vesentlig svekkelse av Kredittkundens økonomiske stilling

Dersom det ut fra Kredittkundens handlemåte eller alvorlig svikt i kredittkundens betalingsevne er klart at kreditten vil bli vesentlig misligholdt, kan Pareto Securities kreve at det uten ugrunnet opphold stilles betryggende sikkerhet for kreditten eller kreve rettidig betaling. Stilles ikke sikkerhet, kan Pareto Securities kreve kreditten innfridd ved påkrav.

Risiko

Kredittkunden er kjent med at handel i verdipapirer innebærer risiko for tap og at lånefinansiert handel øker risikoen for tap ytterligere. Tap i en belånt portefølje kan bli vesentlig større enn i en tilsvarende ubelånt portefølje.

Ytterligere opplysninger om risiko for tap ved lånefinansiering av verdipapirer er beskrevet i Pareto Securities' alminnelige forretningsvilkår.

Kredittkunden er kjent med at shortposisjoner har en annen risikoprofil enn ordinære («lange») verdipapirposisjoner. Kredittkunden taper på stigende kurser og teoretisk tap er ubegrenset i og med at det er ikke er noen øvre grense for hva det vil koste å dekke inn de aksjene man har lånt.

Kredittkunden er klar over at PSAB når som helst kan kreve utlånte verdipapirer tilbake, uavhengig av pris på det aktuelle tidspunktet og at dette kan medføre tap. Ved fortrinnsrettsemisjoner og andre selskaphendelser (corporate actions) vil Kredittkunden bli pålagt å likestille utlåner av verdipapirene som om utlåner fortsatt var registrert som eier av verdipapirene. Dette innebærer blant annet at dersom det utdeles utbytte eller andre tildelinger (som eksempelvis tegningsretter) på de utlånte verdipapirene i låneperioden vil Kredittkunden være forpliktet til å kompensere Pareto Securities for slike utdelinger. Kredittkunden risikerer videre å bli instruert om å foreta overtegning i emisjoner hvor det er utdelt tegningsretter på verdipapirene i låneperioden. Har Kredittkunden solgt de lånte verdipapirene innebærer en slik instruksjon at Kredittkunden risikerer å måtte levere tilbake flere verdipapirer enn det Kredittkunden opprinnelig har lånt (hvor betaling for de overskytende verdipapirene vil være tegningskursen i den aktuelle emisjon), se nærmere under Vilkår for verdipapirutlån.

Kredittkunden er klar over at kjøp og salg av verdipapirer i utenlandske verdipapirer medfører valutarisiko i tillegg til aksjerisiko. På lik linje som ved kjøp og salg av verdipapirer er valuta en variabel som kan endre seg vesentlig på kort tid. Det er derfor viktig at man som kunde har et forhold til denne typen risiko når man tar konkrete posisjoner i utenlandsk valuta.

Samtykker

Kredittkunden samtykker til at PSAS og PSAB kan dele informasjon seg imellom om kunden.

Kredittkunden samtykker i å motta sluttseddel og annen personlig informasjon per e-post, samt at informasjon som ikke er rettet til Kredittkunden personlig kan gis på Pareto Securities' hjemmesider når det anses hensiktsmessig og ikke annet er særlig avtalt med Kredittkunden.

Tilsyn

PSAB står under tilsyn av den svenske Finansinspektionen. PSAS står under tilsyn av det norske Finanstilsynet.

Lovvalg og tvisteløsning

Kredittavtalen reguleres av norsk rett og eventuelle tvister skal løses for norske domstoler.

Vilkår for ordinær verdipapirkreditt

Aktivering av kreditt

Ved innleggelse av ordre i verdipapirer gjennom PSAS' handelssystemer (netthandel eller handel gjennom megler) vil PSAS videreformidle ordren til PSAB som vil gjennomføre ordren og yte Kredittkunden verdipapirkreditt innenfor disponibelt beløp for handel dersom det ikke er tilstrekkelig med kontante midler tilgjengelig på kontaktdepotet.

Innvilget kreditt kan ifølge konsesjonen kun benyttes til kjøp av gjennom Pareto Securities og følgelig ikke kjøp eller deltakelse i emisjoner gjennom andre verdipapirforetak.

Disponibelt beløp for handel. Handleplikter ved brudd

Disponibelt beløp for handel avhenger av belåningsverdien av verdipapirene på Kredittkundens VPS-konto og saldoen på kontantdepoet. Kredittkunden er forpliktet til å holde seg informert om eget disponibelt beløp for handel til enhver tid og å sørge for at beløpet aldri blir negativt.

Belåningsverdien beregnes ved å multiplisere verdipapirenes markedsverdi med deres belåningsgrad.

Markedsverdien til de enkelte verdipapirer fastsettes ut fra siste omsetningskurs eller siste kjøpskurs samme dag. Hvis det ikke foreligger slike kurser, fastsetter Pareto Securities markedsverdier ut fra et forsvarlig skjønn.

Belåningsgradene er tilgjengelige på www.paretosec.no og vil ligge mellom 0 og 90 prosent. Belåningsgradene kan endres av Pareto Securities, normalt med to ukers varsel.

Fastsatt belåningsgrad kan endre seg basert på største belånbare posisjon i porteføljen. Dersom ett verdipapir utgjør mer enn 70% av markedsverdien i din portefølje blir belåningsgradene til de aktuelle verdipapirene redusert og dersom ett verdipapir utgjør mindre enn 40% av markedsverdien i din portefølje blir belåningsgraden til de aktuelle verdipapirene økt.

Les mer om våre dynamiske belåningsgrader på www.paretosec.no

Summen av saldoen på kontantdepoet (negativ ved benyttet kreditt, positiv ved innskudd) og belåningsverdien til aksjene på kredittkundens pantsatte VPS-konto utgjør disponibelt beløp for handel. Disponibelt beløp for handel er tilgjengelig i realtid på Kredittkundens kundeside på www.paretosec.no.

Ved negativt disponibelt beløp for handel (brudd) er Kredittkunden forpliktet til umiddelbart og av eget tiltak enten

- 1) å overføre kontanter til kontantdepoet,
- 2) å overføre verdipapirer fra andre VPS-konto til den pantsatte VPS-kontoen eller
- 3) å selge verdipapirer

i det omfang som er nødvendig for å rette opp bruddet.

Rett til å disponere over Kredittkundens midler ved negativt disponibelt beløp for handel eller overskredet kredittramme

Ved negativt disponibelt beløp for handel eller overskredet kredittramme etter endt handelsdag, vil Pareto Securities ta kontakt med Kredittkunden gjennom epost og eller telefon. Pareto Securities er ikke ansvarlig for tap som måtte oppstå som følge av manglende varslings.

Dersom Kredittkunden ikke har rettet opp bruddet innen kl. 14 neste virkedag, har Pareto Securities rett, men ikke plikt, til å selge Kredittkundens verdipapirer gjennom uavhengig megler for å rette opp misligholdet. Pareto Securities er ikke ansvarlig for tap Kredittkunden måtte bli påført i denne forbindelse.

Pareto Securities forbeholder seg retten til å kunne reagere tidligere dersom vi mener det er forhold i markedet som tilsier dette.

Vilkår for intradagskreditt

Bruk av intradagskreditt

Innvilget intradagskreditt aktiviseres først når porteføljeverdien overstiger kr 100 000 og deaktiveres automatisk når porteføljeverdien reduseres under kr 100 000. Porteføljeverdien er saldoen på Kredittkundens kontantdepotkonto tillagt samlet markedsverdi på Kredittkundens verdipapirportefølje registrert på Kredittkundens VPS-konto.

Intradagskreditten kan ikke benyttes dersom disponibelt beløp for handel slik dette er definert ovenfor er negativt.

Dersom Kredittkunden fem handledager på rad har negativt disponibelt beløp for handel «over night» og/eller har overtrukket intradagskredittrammen vil intradagskredittrammen bli trukket tilbake.

Intradagskreditstens størrelse. Handleplikter ved brudd

I tillegg til disponibelt beløp for handel «over night» vil Kredittkunden ved innvilget intradagskreditt daglig få et tilleggsbeløp disponibelt for handel (intradagskreditt) som tilsvarer Kredittkundens porteføljeverdi ved utgangen av forrige handelsdag. Summen av disponibelt beløp «over night» og intradagskreditten utgjør disponibelt beløp intradag.

Kredittkunden er forpliktet til å holde seg informert om benyttet intradagskreditt til enhver tid, sørge for at innvilget ramme aldri overskrides i løpet av handelsdagen og at rammen er utnyttet ved handelsdagens utløp.

Pareto Securities kan også på et hvert tidspunkt og uten nærmere begrunnelse redusere intradagskreditten og eksponeringen dersom det er forhold i markedet som tilsier at kundens kapital kan gå tapt.

Dersom Kredittkunden ved utløpet av en handelsdag fremdeles har trukket på intradagskreditten, foreligger brudd.

I slike tilfeller skal Kredittkunden umiddelbart og av eget tiltak overføre kontanter til kontantdepoet, overføre verdipapirer fra VPS-konti til den pantsatte VPS-kontoen eller gi Pareto Securities ordre om å realisere verdipapirer i det omfang som er nødvendig for å unngå fortsatt brudd. I mangel av tilstrekkelige tiltak aksepterer Kredittkunden at Pareto Securities umiddelbart kan gjennomføre tvangssalg gjennom uavhengig megler dersom det er forhold i markedet som tilsier dette.

Kostnader

Bruken av intradagskreditten er kostnadsfri for Kredittkunden så lenge kreditten innfris innen utløpet av handelsdagen gjennom lukking av alle posisjoner.

Dersom Kredittkunden har negativt disponibelt beløp ved utløpet av handelsdagen (når intradagskreditten automatisk trekkes tilbake), påløper overtrekksrenter samt gebyr i henhold til prislisten.

Vilkår for verdipapirutlån

Lån av verdipapirer

Dersom Kredittkunden har solgt flere verdipapirer enn Kredittkunden har kjøpt i løpet av en handelsdag, låner Pareto Securities differansen til Kredittkunden. Hvert enkelt lån og betingelsene for dette fremkommer av egen sluttseddel om opprettelse av verdipapirlån som normalt utstedes etter handelsdagens utløp.

Pareto Securities vil ha en fordring på Kredittkunden på å få tilbakelevert samme type og mengde verdipapir ved utløpet av låneperioden.

Avtalen gjelder som tillegg til avtale om verdipapirkreditt.

Verdipapirer tilgjengelige for shorting

For å kunne shorte et verdipapir må Kredittkunden ha tilgang til verdipapiret. Pareto Securities reserverer hver handelsdag aksjer for shorting og gjør disse tilgjengelige for Kredittkunden. Liste over aksjer som regelmessig vil være tilgjengelige for shorting offentliggjøres på www.paretosec.no. Tilbudet av aksjer som kan shortes endres kontinuerlig. Det er derfor ingen garanti for at aksjer som finnes på listen kan shortes til enhver tid.

Disponibelt beløp for shorthandel - margin

Shorthandel kan bare finne sted dersom disponibelt beløp for handel, slik dette er definert ovenfor, ikke er negativt. Belåningsverdien til en shortposisjon (et tall som per definisjon er negativt) tilsvarer normalt 200 prosent av det lånte verdipapirets markedsverdi fratrukket dets belåningsgrad. Dette påslaget utgjør marginen.

Den normale beregningen av marginen forutsetter at shortposisjonen ikke utgjør en større andel enn 70 % av Kredittkundens samlede markedsverdi (porteføljeverdi) av shortposisjoner og belåningsbare verdipapirer målt i absolutte verdier. Dersom en shortposisjon utgjør mer enn 70 % av markedsverdien målt i absolutte verdier, øker marginen for samtlige posisjoner som følge av konsentrasjonsrisikoen som oppstår.

Ved negativt disponibelt beløp for handel (brudd) er Kredittkunden forpliktet til umiddelbart og av eget tiltak enten

- å overføre kontanter til kontantdepoet,
- å overføre verdipapirer fra andre VPS-konto til den pantsatte VPS-kontoen eller
- stenge hele eller deler av shortposisjonen ved å kjøpe tilbake verdipapirer

i det omfang som er nødvendig for å rette opp bruddet.

Låneperiodens varighet

Verdipapirlån løper inntil videre. Hver av partene kan si opp lånet innen enhver børsdag med innfrielsesfrist som ved vanlig verdipapirhandel (T+2).

Utdelinger på lånte verdipapirer

Pareto Securities skal som långiver stilles økonomisk som om Pareto Securities selv var eier av verdipapirene i låneperioden. Dette betyr at Kredittkunden må kompensere Pareto Securities for utbytte og eventuelle andre utdelinger fra utsteder av de lånte papirene i låneperioden. Pareto Securities vil debitere Kredittkundens kontantdepot med et beløp tilsvarende utbyttet/utdelingen.

Tilbakelevering av identiske verdipapirer

Kredittkunden skal ved utløpet av låneperioden overføre til Pareto Securities verdipapirer i samme mengde og type som Pareto Securities selv ville vært i besittelse av dersom beholdningen Kredittkunden har lånt var holdt av Pareto Securities selv i låneperioden. Kredittkunden skal følgelig uoppfordret og av eget tiltak foreta justering for eventuelle fondsemisjoner, splitter, spleiser, fusjoner og fisjoner.

Fortrinnsrettsemisjoner og andre selskaphendelser

Ved fortrinnsrettsemisjon i lånte papirer har Pareto Securities rett til å kjøpe inn tegningsrettigheter på Kredittkundens regning dersom Kredittkunden ikke stiller tegningsrettighetene til disposisjon fra det tidspunktet disse blir tilgjengelige for aksjonærene. Dersom tegningsrettigheter ikke er tilgjengelige, eller dekningskjøp ikke gjennomføres, vil Kredittkundens depotkonto bli belastet differansen mellom tegningskurs og sluttkursen to dager etter at tegningsinnbydelsen ble offentliggjort.

Verdipapirene som er utlånt til Kredittkunden vil i en del tilfeller være innlånt av Pareto Securities etter på den internasjonale standardavtalen for verdipapirlån (GMSLA¹). GMSLA inneholder regler om at en utlåner med rimelig varsel kan kreve at innlåner utøver rettigheter ved selskaphendelser (corporate actions). Pareto Securities kan da stille tilsvarende krav til Kredittkunden. Dersom Kredittkunden etter slikt varsel ikke har utøvd rettighetene, kan Pareto Securities for Kredittkundens regning gjennomføre de tiltak som er nødvendig for å sikre oppfyllelse av forpliktelsene etter GMSLA.

Kostnader

Det løper provisjon og renter i henhold til prisliste på www.paretosec.no ved lån av aksjer som ikke leveres tilbake innen utløpet av en børsdag. Provisjonsbeløpet og rentesatsen vil fremkomme av sluttseddelen og kan avvike fra prislisten. Rente kan endres med virkning T+2.

Renten beregnes på bakgrunn av sluttkurs fra dag til dag, men bokføres på månedlig basis.

Pareto Securities vil trekke provisjonsbeløpet og renter fra Kredittkundens kontantdepot.

Vilkår for verdipapirlån

Kundens aksjer stilles tilgjengelige for PSAB

Kredittkunden stiller aksjer registrert på VPS-konto i Kundens navn tilgjengelige for utlån til PSAB, men mindre annet er skriftlig avtalt med Pareto Securities. Pareto Securities vil videreformidle utlånte aksjer til kunder som ønsker å låne aksjer.

Kredittkunden kan ikke selge utlånte verdipapirer. Aksjer som er reservert for utlån, men fremdeles står på Kundens VPS-konto, kan ikke selges uten særskilt avtale med Pareto Securities.

Opprettelse av lån

Lån opprettes ved at Pareto Securities overfører verdipapirer fra Kundens VPS-konto, registrerer en tilsvarende lånetransaksjon på Kundens VPS-konto og utsteder sluttseddel for lånetransaksjonen til Kunden. Aksjene vil fremdeles være synbare i Kundens portefølje i Pareto Securities' nettløsning, men vil være merket som utlånt.

Låneperiodens varighet

Lån løper inntil videre. Pareto Securities kan på et hvert tidspunkt levere lånte aksjer tilbake. Kredittkunden kan på et hvert tidspunkt kreve utlånte aksjer tilbake med en oppgjørstid på senest tre handelsdager etter at tilbakeleveringskravet ble fremmet. Ved utløpet av låneperioden utsteder Pareto Securities sluttseddel til Kunden.

Hvis de lånte aksjene suspenderes fra handel eller av andre grunner ikke er mulig å skaffe til veie innenfor hva som med rimelighet kan forventes av Pareto Securities, forlenges låneperioden inntil aksjene igjen er mulig å skaffe til veie på slike vilkår. Dersom aksjene ikke blir tilgjengelige for handel igjen på slike vilkår, er Pareto Securities forpliktet til å kompensere Kredittkunden for aksjenes verdi tre dager etter at Kredittkunden først krevde aksjene tilbakelevert.

¹ GMSLA er en internasjonal standardavtale for verdipapirlån som er tilgjengelig på hjemmesiden til The International Securities Lending Association (ISLA)

Utdelinger på lånte verdipapirer

Pareto Securities skal kompensere Kredittkunden for alle utdelinger i låneperioden. Utbytte og tilbakebetaling av innbetalt aksjekapital vil bli kreditert Kundens kontantdepot.

Ved tilståelse av tegningsretter kan Pareto Securities velge å overlevere disse til Kredittkunden in natura eller kompensere Kundens kontantdepot for verdien av disse på tildelingstidspunktet. Kredittkunden skal som långiver stilles økonomisk som om Kredittkunden selv var eier av verdipapirene i låneperioden. Kredittkunden kan med rimelig varsel kreve at Pareto Securities utøver rettigheter ved selskaphendelser (corporate actions), eksempelvis instruerer Pareto Securities om å foreta overtegning basert på tegningsretter Kredittkunden ville ha mottatt dersom verdipapirene ikke var lånt ut (med mindre Pareto Securities har overlevert tegningsrettene in natura).

Tilbakelevering av identiske verdipapirer

Pareto Securities skal ved utløpet av låneperioden levere til Kundens VPS-konto aksjer i samme mengde og type som Kredittkunden selv ville vært i besittelse av dersom beholdningen Pareto Securities har lånt var holdt av Kredittkunden selv i låneperioden. Pareto skal følgelig uoppfordret og av eget tiltak foreta justering for eventuelle fondsemisjoner, splitter, spleiser, fusjoner og fisjoner.

Økonomisk kompensasjon til Kredittkunden

Pareto Securities skal betale Kredittkunden rente beregnet utfra verdien av de aksjene som faktisk er lånt av Kunden. Gjeldende rentesats fremkommer i prisliste på www.paretosec.com og vil også fremkomme på sluttseddelen.

Privatpersoners utlån av papirer over årsskiftet

Ifølge skatteloven § 9-11 regnes privatpersoners utlån av aksjer i selskaper hjemmehørende i Norge som realisasjon som utløser gevinstbeskatning (men ikke tapsfradrag) dersom disse ikke er levert tilbake per 1. januar i året etter utlånsåret. PSAB vil levere tilbake lånte aksjer før årsskiftet slik at gevinstbeskatning unngås.

Manglende disposisjonsrett og motpartsrisiko

Kredittkunden er kjent med at utlån av verdipapirer i henhold til denne avtalen innebærer at Kredittkunden i låneperioden ikke har disposisjonsrett til de utlånte aksjene, men en fordring mot PSAB på å få tilbakelevert identiske aksjer ved påkrav. Informasjon om Pareto Securities AB er tilgjengelig på <http://paretosec.com/terms-and-conditions.php>.

Vilkår for valutakonto

Kredittkunder som handler utenlandske aksjer har anledning til å opprette en valutakonto for å håndtere sin valutarisiko. Da er det kredittkunden selv som har ansvar å veksle mellom valutaer og for å følge opp sine valutaeksponeringer.

Bruk av valutakonto

Dersom man ikke ønsker at bevegelse i valutamarkedet skal påvirke avkastningen har man mulighet for å sikre sin valutarisiko ved å ha en valutakonto. Med valutakonto er det bare aksjegevinsten (eller et eventuelt tap) du har valutarisiko på – ikke hele investeringen.

Risiko

Kredittkunden er klar over at kjøp og salg av verdipapirer i utenlandske verdipapirer medfører valutarisiko. På lik linje som ved kjøp og salg av verdipapirer er valuta en variabel som kan endre seg vesentlig på kort tid.

Med en valutakonto har man teoretisk sett ikke valutarisiko i det handler er matchet. Imidlertid vil valutarisiko begynne å løpe straks det kommer markedspriser da verdipapirposisjon ikke lenger har samme (omvendte) verdi som saldo (se eksempel under). Det oppstår valutarisiko på urealisert gevinst/tap eller realisert gevinst/tap på posisjoner som ikke blir vekslet.

Det er viktig at man som kunde har et forhold til denne typen risiko, spesielt om man velger å eksponere seg for valuta utover sine verdipapirinvesteringer.

Eksempel

Kjøp:

- Kjøp av 1 000 aksjer i EA til kurs 100 USD. Salg av de samme 1 000 aksjer i EA en måned senere til kurs 80 USD.
- Kostprisen i USD er 100 000 USD (1 000*100 USD), og salgsverdien 80 000 USD.
- Valutakursen ved kjøpstidspunktet er USDNOK = 10.

Kostnader:

- Du vil bli belastet din valutakonto i USD for kostprisen på 100 000 USD.
- Det betyr at din saldo i USD er - 100 000 USD.
- I perioden du har negativ saldo vil du bli belastet rente i henhold til prislisten.

Salg:

- Salg av de samme 1 000 aksjer i EA en måned senere til kurs 80 USD vil gi en salgsverdi på 80 000 USD.
- Salgsverdien blir godskrevet din valutakonto og saldoen i USD vil da være negativ med 20 000 USD som er aksjetap.

Risiko:

Når man da blir liggende med et lån i en annen valuta vil det medføre at man er utsatt for en kurs økning da dette vil øke lånet målt i norske kroner (NOK). Alle konter registrert i Norge måles i NOK.

- Med f.eks. valutakurs 10,5 vil tapet være 210 000 NOK (10,5 * 20 000 USD).
- Med f.eks. valutakurs 9,0 vil tapet reduseres til 180 000 NOK (9,0 * 20 000 USD).

Hvis du har negativ saldo på valutakonto etter å ha lukket en posisjon i en utenlandsk aksje må du ha et bevisst forhold til om du vil veksle denne om til norske kroner. Dersom den ikke veksles, kan det oppstå ytterligere valutatap. Dersom USD i eksemplet ovenfor etter at posisjonen er lukket styrker seg fra NOK 10,5 til NOK 11 vil negativ lånesaldo i NOK gå fra NOK 210 000 til NOK 220 000.

Kostnader

Man betaler renter i perioden man ligger med negativ saldo i USD (Dvs. at du ligger short USD og dermed låner USD). Renten vil belastes i henhold til prislisten per valuta.

Valutasikring har en kostnad, men i et perspektiv på en måned eller kortere er denne lav. Desto kortere tid sikringen holdes, desto mindre vil denne kostnaden være.